

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9767/22

ECOFIN 556
UEM 160
SOC 351
EMPL 233
COMPET 454
ENV 555
EDUC 224
RECH 347
ENER 263
JAI 818
GENDER 96
ANTIDISCRIM 76
JEUN 107
SAN 352

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9420/22 - COM(2022) 601 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Österrikes nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2022

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation, som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer och som grundas på kommissionens förslag COM(2022) 601 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Österrikes nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 5.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241², genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker samtidigt resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att uppdateras i juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det sociala åtagandet från Porto som undertecknades den 7 maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011³, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Österrike inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet och ett förslag till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport, som innehöll en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet⁴ (*rekommendation om euroområdet 2022*) den 5 april 2022 och den gemensamma sysselsättningsrapporten den 14 mars 2022.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

⁴ Rådets rekommendation av den 5 april 2022 om den ekonomiska politiken i euroområdet (EUT C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts genom bland annat högre priser på energi, livsmedel och råvaror samt svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom liksom mot de företag som är mest sårbara för energiprishöjningar. Unionen märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. De ekonomiska effekterna av Rysslands aggressionskrig har påverkat medlemsstaterna på ett asymmetriskt sätt. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 rådets direktiv 2001/55/EG⁵ för första gången genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382⁶, och därigenom ges fördrivna människor från Ukraina rätt att lagligen vistas i unionen och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbetsmarknaden, hälso- och sjukvård, bostäder och social välfärd.

⁵ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års europeiska planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, utöver eventuella andra landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då sådana granskade, uppdaterade eller ändrade återhämtnings- och resiliensplaner lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan mars 2020. I sitt meddelande av den 3 mars 2021 med titeln *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser* förde kommissionen fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i unionen eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets rekommendation av den 18 juni 2021⁷ med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2021 mäts den samlade finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen), men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁸. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁹ primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och investeringar.

⁷ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 93).

⁸ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁹ Som inte finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra unionsmedel.

- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 (*den finanspolitiska vägledningen*) som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 noterade kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, samtidigt som det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i den europeiska planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.
- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med kommissionens vinterprognos 2022. Mot bakgrund av dessa överväganden måste de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning samt hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, inbegripet utmaningarna till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina när det gäller försvar och säkerhet, och bör se olika ut för olika medlemsstater enligt deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.

- (9) Den 30 april 2021 lämnade Österrike in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen bedömde enligt artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 13 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Österrikes återhämtnings- och resiliensplan¹⁰. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 som anger att Österrike på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.
- (10) Den 27 april 2022 lämnade Österrike in sitt nationella reformprogram för 2022 och sitt stabilitetsprogram för samma år, i linje med den frist som fastställs i artikel 4 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Österrikes halvårsvisa rapporter om de framsteg som gjorts med genomförandet av dess återhämtnings- och resiliensplan också återspeglas i det nationella reformprogrammet för 2022.

¹⁰ ST 10159/2021, ST 10159/2021 ADD 1, ST 10159/2021 COR 1.

- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Österrike. Den innehöll en bedömning av hur väl Österrike hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Österrikes genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten bedömdes också Österrikes framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.
- (12) Den 23 maj 2022 lade kommissionen fram en rapport i enlighet med artikel 126.3 i fördraget. Rapporten behandlade Österrikes budgetläge utifrån det faktum att dess underskott i de offentliga finanserna 2021 överskred fördragets referensvärde på 3 % av bruttonationalprodukten (BNP). Rapporten slog fast att underskottskriteriet inte var uppfyllt. I enlighet med meddelandet av den 2 mars 2022 föreslog kommissionen under våren 2022 inget inledande av nya förfaranden vid alltför stora underskott, och kommer under hösten 2022 att på nytt bedöma om eventuella nya sådana förfaranden ska inledas.

(13) I sin rekommendation av den 20 juli 2020¹¹ rekommenderade rådet Österrike att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Österrike rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade Österrikes underskott i de offentliga finanserna under 2021 från 8,0 % av BNP 2020 till 5,9 %. Österrikes finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen 2021, samtidigt som de tillfälliga krisåtgärderna minskade från 4,8 % av BNP 2020 till 4,3 % 2021. De åtgärder som Österrike vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var i de flesta fall tillfälliga eller kompenserades med uppvägande åtgärder. En del av de diskretionära åtgärder som antogs under perioden 2020 till 2021 var dock inte tillfälliga eller kompenserades med uppvägande åtgärder, och bestod främst av en betydande skattelättnad för hushåll och företag genom den ”miljösociala” skattereformen. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade den offentliga bruttoskulden från 83,3 % av BNP 2020 till 82,8 % av BNP 2021.

¹¹ Rådets rekommendation av den 20 juli 2020 om Österrikes nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Österrikes stabilitetsprogram 2020 (EUT C 282, 28.6.2020, s. 129).

- (14) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i stabilitetsprogrammet 2022 är realistiskt. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 3,9 % 2022 och med 2,0 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en real BNP-tillväxt på 3,9 % 2022 och 1,9 % 2023. I stabilitetsprogrammet 2022 förväntar regeringen sig att det samlade underskottet kommer att minska till 3,1 % av BNP 2022 och till 1,5 % 2023. Minskningen 2022 återspeglar främst en stark tillväxt i den ekonomiska aktiviteten och en avveckling av de flesta av krisåtgärderna. Om inga andra åtgärder hade vidtagits, exempelvis de som rör de höjda energipriserna, skulle underskottet ha minskat ytterligare. Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska till 80,0 % av BNP 2022 och fortsätta att minska till 77,1 % 2023. Utifrån de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett underskott i de offentliga finanserna 2022 och 2023 på 3,1 % respektive 1,5 % av BNP. Detta är i linje med det beräknade underskottet i stabilitetsprogrammet 2022. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en liknande offentlig skuldkvot, 80,0 % av BNP 2022 och 77,5 % 2023. Enligt kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 1,2 %. Den beräkningen omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Österrikes potentiella tillväxt.

- (15) Under 2022 fasade regeringen ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisåtgärderna förväntas minska från 4,3 % av BNP 2021 till 1,1 % 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,4 % av BNP 2022 och 0,2 % av BNP 2023¹². Dessa åtgärder utgörs i huvudsak av sociala transfereringar till fattigare hushåll, sänkningar av indirekta skatter på energiförbrukning och tillfälliga inkomstskattelättnader för pendlare. Dessa åtgärder har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina, som enligt kommissionens vårprognos väntas uppgå till 0,3 % av BNP under 2022 och 0,4 % 2023¹³.
- (16) I sin rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Österrike att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Österrike rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.

¹² Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹³ Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till unionen förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom unionen i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

(17) Under 2022 förväntas, enligt kommissionens vårprognos 2022 och uppgifterna i Österrikes stabilitetsprogram 2022, den finanspolitiska inriktningen vara stödjande med -1,2 % av BNP, i enlighet med rådets rekommendation¹⁴. Österrike planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar, i enlighet med rådets rekommendation. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas öka med 0,1 procentenhet av BNP 2022 jämfört med 2021. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett expansivt bidrag på 0,3 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2022¹⁵. Därför planerar Österrike att upprätthålla de nationellt finansierade investeringarna, i enlighet med rådets rekommendation. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett expansivt bidrag på 0,5 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar den ytterligare effekten från åtgärderna för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,4 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,3 % av BNP).

¹⁴ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

¹⁵ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas ge ett expansivt bidrag på 0,4 procentenheter av BNP. Detta beror främst på inrättandet av en strategisk gasreserv, vilket också anges i stabilitetsprogrammet 2022.

- (18) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen 2023 ligga på 0,4 % av BNP vid oförändrad politik¹⁶. Österrike förväntas fortsätta att använda bidragen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare investeringar till stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska aktiviteten från de utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, beräknas förbli stabilt jämfört med 2022. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett kontraktivt bidrag på 0,4 procentenheter till den finanspolitiska inriktningen 2023¹⁷. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett i stort sett neutralt bidrag på 0,0 procentenheter till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar effekterna av utfasningen av åtgärderna för att motverka de ökade energipriserna (0,2 % av BNP) och de ytterligare kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP).
- (19) I stabilitetsprogrammet 2022 förväntas underskottet i de offentliga finanserna successivt minska till 0,7 % av BNP 2024 och till 0,3 % 2025. Underskottet i de offentliga finanserna förväntas därför ligga kvar under 3 % av BNP från 2023 och fram till slutet av programperioden. Dessa prognoser förutsätter en minskning av de offentliga utgifterna under denna tidsperiod (från 50,4 % av BNP under 2023 till 49,6 % 2024 och 49,4 % 2025). Enligt stabilitetsprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten sjunka fram till och med 2025, med en minskning till 74,5 % av BNP 2024 och till 72,1 % 2025. Enligt kommissionens analys verkar riskerna för skuldållbarheten vara medelhöga på medellång sikt.

¹⁶ Om indikatorn ligger på minus (plus) innebär detta att överskottet (underskottet) i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv (kontraktiv).

¹⁷ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt.

- (20) Österrike löper en medelhög risk för de offentliga finansernas hållbarhet på medellång och lång sikt, vilket framför allt beror på ökat budgettryck på grund av en åldrande befolkning. Förhållandet mellan befolkningen i arbetsför ålder (personer i åldersgruppen 20–64 år) och äldre vuxna förväntas minska från tre arbetstagare till cirka två arbetstagare per person över 65 år under de kommande 50 åren. På det hela taget väntas, enligt det riskscenario från arbetsgruppen för åldrandefrågor som tas upp i kommissionens åldranderapport för 2021, de offentliga utgifterna för långvarig vård och omsorg öka drastiskt från 1,8 % av BNP 2019 till 2,3 % av BNP 2030. Utöver den demografiska utvecklingen förväntas även ett ökat behov av intensivvård på grund av åldersrelaterade sjukdomar bidra till att driva upp kostnaderna för långvarig vård och omsorg. En omfattande reform av systemet för långvarig vård och omsorg har aviserats men har ännu inte genomförts. Hittills har en särskild arbetsgrupp sammanfattat de viktigaste resultaten av ett offentligt samråd. Enligt arbetsgruppens rapport kommer en av reformens prioriteringar att vara att skapa en samordnad kontroll av systemet. Det innebär en tydlig ansvarsfördelning mellan olika myndighetsnivåer och transparens i fråga om varifrån finansieringen kommer och hur den används.
- (21) Österrikes finanspolitiska federalism kännetecknas av en stor obalans mellan befogenheterna för utgifter och skatteuppbörd på delstatsnivå. I stället för att vara skattemässigt självständiga fylls delstaternas kassor genom ett komplicerat system för skattefördelning och transfereringar. Det minskar den finanspolitiska transparensen, det politiska ansvarstagandet och incitamenten till effektiva offentliga utgifter. Eftersom behoven av reformer kvarstår bör de hanteras i förhandlingarna om nästa skatteutjämningslag, som förväntas börja i december 2022. Utöver reformer av det finanspolitiska ramverket kan utgiftsöversyner utnyttjas på ett bättre sätt för att stärka de offentliga utgifternas ändamålsenlighet och effektivitet, eftersom de kan stödja granskningen av ekonomiska anslag i förhållande till politiska prioriteringar.

- (22) Österrikes skattesystem kan fortfarande göras mer rättvist och tillväxtvänligt. Skattesystemet kännetecknas av ett högt skattetryck på arbete genom löneskatter och sociala avgifter, och de sociala avgifterna betalas av både anställda och arbetsgivare. Detta utgör ett hinder för jobbskapande. Samtidigt fungerar höga marginalsatser som ett negativt incitament för människor att arbeta, särskilt när det gäller den lägre delen av inkomstskalan och den andra familjeförsörjaren. Den nyligen antagna miljösociala skattereformen är ett steg i rätt riktning, och införandet av en prissättning på koldioxid för sektorer som inte omfattas av utsläppshandelssystemet är ett viktigt projekt i Österrikes återhämtnings- och resiliensplan. Trots det kvarstår strukturella utmaningar. Det finns utrymme att ytterligare minska lönebikostnaderna för att främja jobbskapande och öka arbetskraftsutbudet, särskilt när det gäller låginkomsttagare. En bättre användning av mer tillväxtfrämjande skatter skulle kunna bidra till att skapa det budgetutrymme som behövs och göra skattesystemet mer rättvist.

(23) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar med en preliminär tidsplan för genomförandet som ska slutföras senast den 31 augusti 2026. De bidrar till att åtgärda alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Österrike från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, utöver eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då en återhämtnings- och resiliensplan antogs. Åtgärderna i planen bidrar till att åtgärda en betydande del av de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna under senare år inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Planerade förändringar av skattesystemet kommer att hjälpa till att minska växthusgasutsläppen samtidigt som de bidrar till en skatteväxling bort från arbete och beaktar ekologiska och sociala aspekter. Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden kan gynnas av den förbättrade tillgången till god barnomsorg i tidig ålder. Den sedan länge erkända utmaningen med skillnader i pension mellan kvinnor och män hanteras också delvis. Den gröna omställningen främjas av investeringar i i) energieffektivitet, ii) förnybara energikällor, iii) utfasning av fossila bränslen i industrin, iv) biologisk mångfald och v) den cirkulära ekonomin, och därmed sammanhängande reformer, inbegripet en översyn av stödramen för förnybara energikällor och utfasningen av oljebaserade uppvärmningssystem. Planen kommer även att bidra till en betydande ökning av företagens digitala kapacitet. Den administrativa bördan för företag kommer att minskas genom gemensamma digitala kontaktpunkter.

- (24) Genomförandet av Österrikes återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen står för 58,7 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala ekonomiska tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 52,8 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala ekonomiska tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål, kommer att bidra till att Österrike snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen, samtidigt som landets resiliens stärks. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför återhämtnings- och resiliensplanen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

- (25) Kommissionen godkände Österrikes partnerskapsöverenskommelse, som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹⁸, den 2 maj 2022. Österrike lämnade in de program för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) och Fonden för en rättvis omställning (FRO) som föreskrivs i den förordningen den 21 oktober 2021, vilka kommissionen skickade tillbaka med synpunkter den 4 januari 2022. Österrike har ännu inte lämnat in sitt program för Europeiska socialfonden+. I enlighet med förordning (EU) 2021/1060 ska Österrike beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.
- (26) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen står Österrike inför ett antal andra utmaningar vad gäller arbetsmarknaden. Österrikes starka sociala trygghetssystem och omfattande politiska åtgärder har begränsat de sociala effekterna av covid-19-pandemin. Österrike har uppnått goda resultat för de flesta aspekterna av den europeiska pelaren för sociala rättigheter men vissa utmaningar kvarstår. Utmaningarna gäller i synnerhet att potentialen hos kvinnor, lågutbildade arbetstagare, äldre arbetstagare och personer med migrantbakgrund inte utnyttjas till fullo. Detta är särskilt problematiskt eftersom det råder brist på kvalificerad arbetskraft. Genom att tillvarata den underutnyttjade potentialen hos dessa grupper skulle trycket på den österrikiska arbetsmarknaden kunna minskas.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

(27) Sysselsättningsgraden bland kvinnor ligger visserligen klart över unionsgenomsnittet, men andelen deltidsarbetande kvinnor i Österrike är näst högst i unionen. År 2021 arbetade 49,9 % av kvinnorna i Österrike deltid, jämfört med ett unionsgenomsnitt på 28,3 %. Det innebär att det finns en stor potential för att öka antalet kvinnor som arbetar heltid. En begränsad tillgång till barnomsorg av hög kvalitet till ett överkomligt pris gör det svårt för kvinnor att delta mer aktivt på arbetsmarknaden. Bara 21,1 % av barn under tre år deltar i formell barnomsorg, vilket är en av de lägsta andelarna i unionen och långt under Barcelonamålet om att 33 % av barn under tre år ska delta i formell barnomsorg, som Europeiska rådet fastställde 2002. Den höga andelen deltidsarbetande utgör tillsammans med kvinnors överrepresentation i sektorer med lägre löner de främsta bidragande orsakerna till Österrikes stora lönegap och relativt stora pensionsklyfta mellan könen. Covid-19-pandemin har förstärkt dessa könsrelaterade ojämlikheter ytterligare i och med att en stor andel kvinnor kombinerar arbete med omsorgsansvar. Att öka utbudet av barnomsorg av god kvalitet genom att höja kvalitetsnormerna och erbjuda längre öppettider för barnomsorg samt att åtgärda de negativa incitamenten för att gå upp i arbetstid (t.ex. genom förbättrade skatteincitament) är avgörande för att Österrike bättre ska kunna utnyttja kvinnors arbetsmarknadspotential.

- (28) Flera missgynnade grupper skulle kunna integreras bättre på arbetsmarknaden, framför allt lågutbildade och äldre arbetstagare samt arbetstagare med migrantbakgrund. Nästan hälften av de långtidsarbetslösa i Österrike har bara gått ut grundskolan (*Pflichtschule*). Arbetsmarknadsdeltagandet hos personer med migrantbakgrund är fortfarande lågt, med en sysselsättningsnivå som 2020 var 12,7 procentenheter lägre än för inrikes födda. Detta är särskilt problematiskt eftersom utbildningsresultat, jobb möjligheter och framtida inkomstnivåer för barn i Österrike i hög grad tenderar att avgöras av vad som gällt för deras föräldrar. Åtgärderna för att främja omskolning och fortbildning i Österrikes återhämtnings- och resiliensplan kommer att bemöta dessa utmaningar genom stöd till utbildning av lågutbildade arbetstagare och långtidsarbetslösa. Samtidigt löser de planerade åtgärderna inte helt det underliggande problemet med arbetsmarknadsdeltagandet bland personer med migrantbakgrund och lågutbildade arbetstagare. För dessa grupper behöver dessutom utbildningsresultaten förbättras mycket tidigare i livet. Det behövs fortfarande ytterligare möjligheter till omskolning och livslångt lärande för arbetstagare i alla åldrar.

- (29) Den tilltagande kompetensbristen (*Fachkräftemangel*) är ett växande problem för företag som är beroende av högkvalificerad personal, till exempel it-experter, och av kvalificerad arbetskraft för den snabba utbyggnaden av förnybar energi. Bristen på kvalificerad arbetskraft har flera orsaker och har förvärrats av covid-19-pandemin. Ökade möjligheter att använda sig av utländska högkvalificerade arbetstagare för de tjänster som inte kan tillsättas med arbetskraft från Österrike eller unionen skulle kunna minska bristen. För närvarande innebär de befintliga förfarandena en betydande administrativ börda för företag som vill rekrytera arbetstagare utanför EU, vilket gör det svårt att attrahera de utländska begåvningar som behövs. Det hämmar produktivitetstillväxten, särskilt i tjänstesektorn och framför allt inom it-sektorn. Reformerna 2019 och 2020 av Österrikes system med ”snabbspår” för kvalificerad arbetskraft från länder utanför EU (*Rot-Weiß-Rot-Karte*) har inte visat sig vara en effektiv lösning på det övergripande problemet. Ytterligare åtgärder skulle därför kunna vidtas för att förbättra företagens möjligheter att rekrytera kvalificerad arbetskraft från utlandet. Det inbegriper snabbare förfaranden som är mer inriktade på de enskilda företagens behov.
- (30) Inom ramen för det mandat som unionens stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar kommissionens förslag till en REPowerEU-plan till att så snart som möjligt fasa ut unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har kommissionen för avsikt att identifiera de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på unionsnivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

(31) Den geopolitiska utveckling som utlöstes av Rysslands invasion av Ukraina har visat på risker för Österrikes energitrygghet. Österrike är i hög grad beroende av gasimport från Ryssland. År 2020 kom runt 80 % av Österrikes gasimport från Ryssland, jämfört med ett unionsgenomsnitt på 44 %. Gas står också för en betydande andel av Österrikes energibehov (22,7 %, något lägre än unionsgenomsnittet på 24,4 %), framför allt för industriella ändamål och uppvärmning. Österrikes beroende av Ryssland för olja är dock mindre (10 % av råoljan kommer från Ryssland, vilket är betydligt lägre än unionsgenomsnittet på 26 %).¹⁹

Diversifiering av energiförsörjningen och ökad flexibilitet och kapacitet för reversibla flöden i den redan väl utbyggda sammanlänkningsstrukturen med andra medlemsstater kommer att vara avgörande för att minska beroendet av rysk gas. Nya investeringar i infrastruktur och nät bör framtidssäkras där så är möjligt för att stödja den långsiktiga hållbarheten genom att de i framtiden kan återanvändas för hållbara bränslen. Ett minskat beroende av rysk gas inbegriper även investeringar i produktion av förnybar gas (exempelvis förnybar vätgas och hållbar biometan), vilket skulle göra det möjligt att ersätta naturgas, framför allt i de sektorer och regioner som är mest känsliga för försörjningsstörningar. Andra förnybara energikällor, som geotermisk energi, är fortfarande underutnyttjade och skulle kunna utredas ytterligare.

¹⁹ Eurostat (2020), andelen naturgas och råolja importerad från Ryssland i förhållande till den totala importen. Genomsnittet för EU-27 grundas på importen från länder utanför EU-27. Sedan mars 2022 har Österrike slutat importera råolja från Ryssland.

(32) År 2020 stod förnybara energikällor för 37 % av den slutliga energianvändningen i Österrike, vilket låg över målet på 34 % för samma år. Den reform från 2021 av stödet för förnybara energikällor som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen har skapat den ram som behövs för att öka andelen förnybar energi i elförbrukningen. Reformen kommer att möjliggöra en årlig elproduktionskapacitet på 27 TWh från förnybara energikällor senast 2030 och kommer därmed att bidra till att uppnå målet på 100 % senast 2030 (jämfört med 81 % 2020). Investeringar i förnybar energi försvåras dock av långdragna förfaranden för fysisk planering och tillstånd, ett problem som också de vis beror på en komplicerad fördelning av befogenheter mellan federala och regionala myndighetsnivåer och bemanningsproblem inom förvaltningen. För att underlätta den planerade utbyggnaden av energiproduktionen från förnybara energikällor skulle Österrike kunna överväga att öka investeringarna i nätinфраstruktur (t.ex. lagring, distribution och överföring) betydligt och säkerställa att utbyggnaden av denna infrastruktur görs i god tid. En höjd ambitionsnivå i fråga om energieffektivitet i bygg- och industrisektorerna kommer att minska beroendet av fossila bränslen. Österrikes långsiktiga renoveringsstrategi fastställer tydliga delmål fram till 2050 och har ambitionen att uppnå en 80-procentig utfasning av fossila bränslen i byggnadsbeståndet. Den nationella återhämtnings- och resiliensplanen kommer att påskynda utfasningen av värmepannor för fossila bränslen i byggnadssektorn och ersätta dem med förnybar uppvärmningsteknik eller fjärrvärme. Österrikes energieffektivitetsmål för 2030 ligger dock på en låg ambitionsnivå, och landet skulle kunna påskynda investeringar i genomgripande renoveringar av byggnader, ersättning av värmesystem för fossila bränslen med förnybar uppvärmning och bättre hantering av energiförbrukningen genom digitalisering av energiförsörjningen (t.ex. smarta mätare och termostater). Samtidigt skulle ytterligare insatser för att fasa ut fossila bränslen, bland annat med hjälp förnybar gas, kunna bidra till att minska efterfrågan på gas och skydda företag från prisvolatilitet. Österrike måste ytterligare höja ambitionsnivån när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten för att man ska uppnå målen i 55 %-paketet.

- (33) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen i vissa sektorer kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom flera sektorer, kan Österrike, för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Österrike använda Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057²⁰, för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (34) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat stabilitetsprogrammet 2022, och dess yttrande²¹ återspeglas i rekommendation 1.
- (35) Med hänsyn till de nära inbördes kopplingarna mellan ekonomierna i medlemsstaterna i euroområdet och deras kollektiva bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion, rekommenderade rådet att euroområdets medlemsstater vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra de rekommendationer som anges i rekommendationen om euroområdet 2022. För Österrike återspeglas detta särskilt i rekommendationerna 1, 2 och 3.

²⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

²¹ Enligt artikel 5.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Österrike att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning. Säkerställa att systemet för långvarig vård och omsorg är ändamålsenligt och finanspolitiskt hållbart. Förenkla och rationalisera de statsfinansiella relationerna och ansvarsfördelningen mellan olika förvaltningsnivåer och bättre definiera ansvarsnivåerna för finansiering och utgifter. Förbättra skattemixen för att främja en inkluderande och hållbar tillväxt.
2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 13 juli 2021. Snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programdokumenten för 2021–2027 i syfte att påbörja genomförandet av dem.
3. Öka kvinnors deltagande på arbetsmarknaden, bland annat genom utökad barnomsorg av god kvalitet, och förbättra arbetsmarknadsresultaten för missgynnade grupper.

4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen och diversifiera importen av fossila bränslen genom att påskynda användningen av förnybar energi och den infrastruktur som krävs, i synnerhet genom att förenkla planerings- och tillståndsförfaranden, förbättra energieffektiviteten, framför allt inom industri- och byggnadssektorerna, diversifiera försörjningskällor och tillförselvägar för energi, samt öka flexibiliteten och kapaciteten för reversibla flöden i sammanlänkningsringar.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande